3.6.2024

Asia : Lisäselvitys verojaostolle koskien HE 50/2024

Edustaja Sarkkisen toivoma lisäselvennys seuraavaan ”Verorasitteen voidaan siten arvioida kasvavan 0-18 000 yrityksellä, jos alaraja korotettaisiin 30 000 euroon”.

- Tähän siis toivotaan selvennystä ja selkeää vastausta, miten näihin lukuihin on päädytty. Asia on ilmeisen hankala hahmottaa, joten pystyisikö tätä avaamaan lisäksi myös esimerkin valossa?
- Voisimmeko saada täydennyksenä myös siihen samaan taulukkoon, jossa esitetään 20 000/30 000 euron alarajan osalta laskelma vuositasovaikutuksella, tiedon myös siitä, kuinka isoon yritysjoukkoon vaikuttaa kiristävästi ja miksi näin on. Selkeyttä siis toivotaan.

Laskelma vuositaso vaikutuksella huomioiden myös vaikutus ansio- ja tuloverotukseen, jos alaraja korotettaisiin 25 000 euroon.

- Aiemmin olemme pyytäneet laskelmaa vaikutuksista, jos alaraja korotettaisiin 20 000/30 000 euroon. Tästä pyydettäisiin vielä vastaava laskelma, jos alaraja korotettaisiin 25 000 euroon.
- Tähän myös samalla tavalla, kuinka moneen yritykseen vaikuttaa kiristävästi.

<u>Vero-osaston näkemys:</u>

Verorasitteen on asian valmistelussa arvioitu huojennuksen poistumisesta johtuen lähtökohtaisesti kasvavan 27 000 yrityksellä. Huojennuksen poistumisesta aiheutuu kuitenkin myös kannustin 0-15 000 euron liikevaihtovälillä oleville yrityksille siirtyä verovapauden alaan. Sama kannustin syntyy verovelvollisuuden alarajan korottamisesta uuden ja vanhan alarajan välissä liikevaihdoltaan oleville yrityksille. Alarajahuojennuksen poistosta tai alarajan korottamisesta ei kuitenkaan vielä seuraa verorasituksen alenemista, vaan ainoastaan yritysten käyttäytymiseen mahdollisesti vaikuttava kannustin. Aiemmin alarajahuojennusta saaneiden yritysten voidaan arvioida reagoivan näihin kannustimiin hakeutumalla verovapauden alaan herkemmin, kuin yritysten, jotka olisivat olleet oikeutettuja alarajahuojennukseen, mutta eivät ole sitä hyödyntäneet.

Edellisessä arviossa teimme eri oletuksia erityyppisten yritysten käyttäytymisvaikutuksiin kuin seuraavassa. Alla aiemmin toimittamme vastaus päivitettynä uusilla oletuksilla. On kuitenkin syytä korostaa, että kaikkiin oletuksiin sisältyy epävarmuustekijöitä. Koska meillä ei ole tarvittavaa tutkimustietoa yritysten käyttäytymisvaikutuksista, jotta voisimme arvioida verovapauteen siirtyvien yritysten tarkkaa lukumäärää, esitämme vaikutuksen haarukkana.

1) **Selvennyksenä pyydettiin lisäksi:**

- **kun 15 000 euron alarajalla on arvioitu, että verorasitus nousisi potentiaalisesti 27 000 yrityksellä ja esim. 20 000 euron alarajalla verorasite voisi alentua 5 000 yrityksellä, niin onko lopputulema 20 000 euron alarajalla, että verorasitus nousisi 22 000 yrityksillä (27 000 yritystä – 5 000 yritystä)?**
- **vastaavasti, jos alaraja nousisi 30 000 euroon, olisiko lopputulema, että verorasitus nousisi 9 000 yrityksellä (27 000 yritystä – 18 000 yritystä)?**

Alarajahuojennuksen poistamisesta johtuen verorasitus nousee 27 000 yrityksellä, jos alaraja pysyy 15 000 eurossa: nämä yritykset ovat liikevaihtovälillä 0-30 000 euroa olevia pääasiassa kuluttajalle myyviä yrityksiä, joilla myynteihin sisältyvät verot ovat yleensä suuremmat kuin ostoihin sisältyvät verot ja jotka ovat saaneet huojennuksen.

Alarajaa korotetaan 30 000 euroon

Enintään 18 000 yritystä hakeutuu verovapauteen, näistä 9 000 on saanut huojennuksen ja 9 000 ei ole saanut huojennusta. Nämä 18 000 yritystä ovat liikevaihtovälille 15 000-30 000 kuuluvia, pääasiassa suoraan kuluttajille myyviä yrityksiä, joilla myynteihin sisältyvät verot ovat yleensä suuremmat kuin ostoihin sisältyvät verot. Huojennuksen saaneet eli 9 000 ovat samoja yrityksiä kuin edellä mainitut 27 000 yritystä.

Verrattuna nykytilanteeseen verorasituksen arvioidaan pienenevän täyden veron ja huojennuksen erotuksen verran niillä 9 000:lla yrityksellä, jotka aiemmin saivat alarajahuojennusta ja nyt siirtyvät verovapauden alaan. Lisäksi verorasitus laskisi koko arvonlisäveron määrän niiltä enintään 9 000 yritykseltä, jotka eivät aiemmin hyödyntäneet alarajahuojennusta, jos nämä nyt hakeutuisivat verovapauden alaan. Tämä jälkimmäinen vaikutus on kuitenkin näiden yritysten aiempi käyttäytyminen huomioon ottaen epävarma.

Verorasitteen arvioidaan kasvavan ainakin 18 000 yrityksellä (alarajahuojennus kasvattaa 27 000 yrityksen verorasitetta, mutta näistä kaikki liikevaihtovälille 15 000-30 000e kuuluvat, huojennusta saaneet 9 000 yritystä oletettavasti siirtyvät verovapauden alaan).

Verorasite ei kasvaisi niillä 9000 liikevaihtovälillä 15 000 – 30 000 e olevalla yrityksellä, jotka eivät ole hyödyntäneet alarajahuojennusta, vaikka olivat siihen oikeutettuja. Jos nämä hakeutuisivat verovapauden alaan, niiden verorasitus laskisi. Tämä vaikutus on kuitenkin näiden yritysten aiempi käyttäytyminen huomioon ottaen epävarma, joten näitä verovapauden alaan siirtyviä yrityksiä arvioidaan olevan 0-9000 kappaletta. Jos nämä eivät hakeudu verovapauden alaan, näiden verorasitus pysyy nykyisellä tasolla.

- edellä olevaa kappaletta tarkistettu

Verorasitteen voidaan siten arvioida kasvavan ainakin 18 000 yrityksellä, jos alaraja korotettaisiin 30 000 euroon.

- lukema tarkennettu

- Edellä mainittu laskelma on tehty sillä oletuksella, että liikevaihtovälillä 0-15 000 e olevien huojennusta saaneiden 18 000 yrityksen ei ole oletettu hakeutuvan verovapauden alaan. Oletusta siitä, että nämä hakeutuvat verovapauden alaan, voidaan pitää siitä näkökulmasta perusteltuna, että niihin kohdistuvat samat taloudelliset kannustimet kuin liikevaihtovälillä 15 000 – 30 000 e oleviin huojennusta saaneisiin yrityksiin.

Uusilla oletuksilla tehty laskelma

- Jos oletetaan, että liikevaihtovälillä 0-15 000 e olevat huojennusta saaneet 18 000 yritystä hakeutuvat verovapauden alaan, verorasite kasvaisi 0 yrityksellä, jos alaraja korotettaisiin 30 000 euroon.

- Kirjelmän alussa esitetyistä syistä johtuen arvioon liittyy paljon epävarmuustekijöitä, joten esitämme arviona verorasitteen kasvun osalta 0-27 000 yrityksen haarukan.

Alarajaa korotetaan 20 000 euroon

Enintään 5 000 yritystä hakeutuu verovapauteen, joista 3 500 on saanut huojennuksen ja 1 500 ei ole saanut huojennusta. Nämä 5000 yritystä ovat liikevaihtovälille 15 000-20 000 e kuuluvia, pääasiassa suoraan kuluttajille

myyviä yrityksiä, joilla myynteihin sisältyvät verot ovat yleensä suuremmat kuin ostoihin sisältyvät verot. Huojennuksen saaneet eli 3 500 ovat samoja yrityksiä kuin nuo edellä mainitut 27 000 yritystä.

Verrattuna nykytilanteeseen verorasituksen arvioidaan pienenevän täyden veron ja huojennuksen erotuksen verran niillä 3 500:lla yrityksellä, jotka aiemmin saivat alarajahuojennusta ja nyt siirtyvät verovapauden alaan. Lisäksi verorasitus laskisi koko arvonlisäveron määrän niiltä enintään 1 500 yritykseltä, jotka eivät aiemmin hyödyntäneet alarajahuojennusta, jos nämä nyt hakeutuisivat verovapauden alaan. Tämä jälkimmäinen vaikutus on kuitenkin näiden yritysten aiempi käyttäytyminen huomioon ottaen epävarma.

Verorasitteen arvioidaan kasvavan ainakin 23 500 yrityksellä (alarajahuojennus kasvattaa 27 000 yrityksen verorasitetta, mutta näistä kaikki liikevaihtovälille 15 000-20 000 e kuuluvat, huojennusta saaneet 3 500 yritystä siirtyvät oletettavasti verovapauden alaan).

Verorasite ei kasvaisi niillä 1500:lla liikevaihtovälillä 15 000 -20 000 e olevalla yrityksellä, jotka eivät hyödyntäneet alarajahuojennusta, vaikka olivat siihen oikeutettuja. Jos ne hakeutuisivat verovapauden alaan, niiden verorasitus alenisi. Tämä vaikutus on kuitenkin näiden yritysten aiempi käyttäytyminen huomioon ottaen epävarma, joten näitä verovapauden alaan siirtyviä yrityksiä arvioidaan olevan 0-1500 kappaletta. Jos nämä eivät hakeudu verovapauden alaan, näiden verorasitus pysyy nykyisellä tasolla.

- edellä olevaa kappaletta tarkistettu

Verorasitteen voidaan siten arvioida kasvavan ainakin 23 500 yrityksellä, jos alaraja korotettaisiin 20 000 euroon.
- lukema tarkennettu
- Edellä mainittu laskelma on tehty oletuksella sillä, että liikevaihtovälillä 0-15 000 e olevien huojennusta saaneiden 18 000 yrityksen ei ole oletettu hakeutuvan verovapauden alaan. Edellä 30 000 euron verovelvollisuusrajan kohdalla esitetyt huomiot koskevat siten myös tältä osin tätä arviota.

<u>Uusilla oletuksilla tehty laskelma</u>

- Jos oletetaan, että liikevaihtovälillä 0-15 000 e olevat huojennusta saaneet 18 000 yritystä hakeutuvat verovapauden alaan, verorasite kasvaisi 5500 yrityksellä, jos alaraja korotettaisiin 20 000 euroon.
- Kirjelmän alussa esitetyistä syistä johtuen arvioon liittyy paljon epävarmuustekijöitä, joten esitämme verorasitteen kasvun osalta arviona 5500-27 000 yrityksen haarukan.

<u>Nykyinen alaraja:</u>

Mikäli yksikään alarajahuojennusta saaneista yrityksistä ei hakeutuisi verovapauden alaan alarajahuojennuksen poistuessa 15 000 euron alarajalla, 27 000 yrityksen verorasite kasvaa. Mikäli kaikki 0-15 000 e liikevaihdon 18 000 alarajahuojennusta saanutta yritystä hakeutuisi verovapauden alaan, verorasite kasvaisi vain 9 000 yrityksellä. Kirjelmän alussa esitetyistä syistä johtuen arvioon liittyy paljon epävarmuustekijöitä, joten esitämme verorasituksen kasvun osalta arviona 9000 -27 000 yrityksen haarukan.

Alaraja, €	Verorasite kasvaa nykytilaan nähden: alarajahuojennusta saaneet yritykset mahdollisesti hakeutuvat verovapauden alaan
15 000	9 000 - 27 000
20 000	5 500 - 27 000
25 000	2 500 - 27 000
30 000	0 - 27 000

Alaraja, €	Huojennuksen poistuminen, Milj. €	Alarajan korotus, Milj. €	Ansiotuloverojen muutos (kaikki veronsaajat), Milj. €	Yhteisöverojen muutos (kaikki veronsaajat), Milj. €	**Yhteensä, Milj. €**	Verorasite kasvaa nykytilaan nähden
15 000	80	0	-17	-4	**59**	9 000 - 27 000
20 000	80	-10	-17	-4	**49**	5 500 - 27 000
25 000	80	-28	-17	-4	**31**	2 500 - 27 000
30 000	80	-45	-17	-4	**14**	0 - 27 000

Alaraja, €	Huojennuksen poistuminen. Milj. €	Alarajan korotus, Milj. €	Tuloverojen muutos (valtio), Milj. €	Yhteisöverojen muutos (valtio), Milj. €	**Yhteensä, Milj. €**	Verorasite kasvaa nykytilaan nähden
15 000	80	0	-11	-4	**66**	9 000 - 27 000
20 000	80	-10	-11	-4	**56**	5 500 - 27 000
25 000	80	-28	-11	-4	**37**	2 500 - 27 000
30 000	80	-45	-11	-4	**21**	0 - 27 000

Muut huomioitavat asiat, jos alarajaa korotettaisiin:
Listaus siitä, miltä osin tarvittaisiin päivitys HE:n tietoihin, jos alaraja korotettaisiin

Hallituksen esityksen tavoitteet, keskeiset ehdotukset ja pääasialliset vaikutukset (yritysvaikutukset, budjettivaikutukset, vaikutukset työllisyyteen ja kuluttajahintoihin, tulonjakovaikutukset ja sukupuolivaikutukset sekä viranomasivaikutukset pitäisi päivittää. Arvioita näistä vaikutuksista on esitetty HE 50/2024 vp:n jaksossa 5.2 ja eduskunnalle toimitetuissa lisäselvityksissä). Sekä yksityiskohtaiset perustelut pykälämuutosten osalta.

Mihin arvonlisäverolain pykäliin korotus vaikuttaisi? Esitys vaikuttaisi arvonlisäverolain 3 §:ään.